

МОНІТОРИНГ ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ «КОМП'ЮТЕРНЕ ПРОЕКТУВАННЯ І ДИЗАЙН»

Метою моніторингу було вивчення рівня задоволеності здобувачами вищої освіти якістю освітнього процесу ТДАТУ з метою вдосконалення якості вищої освіти. Анкетування проведено в 1 семестрі 2019-2020 навч. року.

Учасники анкетування – здобувачі вищої освіти, які навчаються за освітньо-професійною програмою (ОПП) «Комп'ютерне проектування і дизайн».

Всього опитано за анкетною для здобувачів вищої освіти щодо якості освітньої програми **6 респондентів** (здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр»1 курсу). Результати було опрацьовано за допомогою програмного забезпечення Microsoft Excel (з допустимою похибкою вимірювання 0,1%).

Оцінку здійснювали за 5-бальною шкалою:

1 бал – якість відсутня;

2 бали – якість проявляється зрідка;

3 бали – якість проявляється на достатньому рівні;

4 бали – проявляється часто;

5 балів – якість проявляється практично завжди.

Результати оцінювання здобувачами вищої освіти представлено у таблиці 1.

**Таблиця 1-Оцінювання якості ОПП «Комп'ютерне проектування і дизайн»
здобувачами вищої освіти (у відсотках)**

№ з/п	Критерій оцінювання	Бали				
		5	4	3	2	1
1	Задоволеність навчанням за обраною освітньою програмою	33,3	50,0	16,7	0	0
2	Зрозумілість мети, цілей і очікуваних результатів вивчення дисциплін	16,7	50,0	33,3	0	0
3	Відповідність отриманих результатів вивчення дисциплін заявленим в них цілям	0,0	66,7	33,3	0	0
4	Актуальність освітньої програми у світлі найновіших досліджень у відповідній галузі	0,0	66,7	33,3	0	0
5	Співвідношення теоретичної і практичної частини	50,0	33,3	0	16,7	0
6	Прозорість та чесність оцінювання знань	83,3	0	16,7	0	0

7	Використання викладачами сучасних педагогічних методів (майстер-класів, навчальних дискусій, мозкового штурму, тренінгів, ділових ігор тощо)	0	50,0	0	50,0	0
8	Спрямованість дисциплін на майбутню професію	0	50,0	50,0	0	0
9	Обґрунтованість навантаження на здобувача вищої освіти (кількість дисциплін на семестр, кількість годин аудиторної і самостійної роботи на тиждень)	33,3	16,7	50,0	0	0
10	Організація наукових і практичних заходів професійної діяльності (конференції, тренінги, дискусії тощо)	0	33,3	16,7	16,7	33,3
11	Залучення здобувачів вищої освіти до організації, проведення та участі у наукових і практичних заходах	16,7	33,3	33,3	16,7	0
12	Доступність графіків освітнього процесу та розкладів	83,3	16,7	0	0	0
13	Доступність навчальної і наукової літератури бібліотеки університету, репозитарію	100,0	0	0	0	0
14	Якість методичних матеріалів дисциплін на НПП ТДАТУ	50,0	50,0	0	0	0
15	Допоміжний персонал деканату, кафедр та бібліотеки кваліфіковано та доброзичливо сприяє моєму навчанню	66,7	16,7	16,7	0	0

Відповідно до результатів анкетування, оцінка організації освітнього процесу за ОПП «Комп'ютерне проектування і дизайн» за всіма критеріями є досить високою.

Найвищі оцінки (максимальна сума відсотків за балами «5» і «4») здобувачі вищої освіти поставили за критеріями: «прозорість та чесність оцінювання знань», «доступність графіків освітнього процесу та розкладів», «доступність навчальної і наукової літератури бібліотеки університету, репозитарію», «якість методичних матеріалів дисциплін на НПП ТДАТУ», «допоміжний персонал деканату, кафедр та бібліотеки кваліфіковано та доброзичливо сприяє моєму навчанню».

Найнижче (максимальна сума відсотків за балами «1» і «2») здобувачі вищої освіти оцінили: «використання викладачами сучасних педагогічних методів» та «організація наукових і практичних заходів професійної діяльності» (по 50% кожний); «співвідношення теоретичної і практичної частини» та «залучення здобувачів вищої освіти до організації, проведення та участі у наукових і практичних заходах» (по 16,7%).

Загальну оцінку якості освітнього процесу за ОПП «Комп'ютерне проектування і дизайн» здобувачами вищої освіти 1 курсу представлено в таблиці

2.8,9% опитаних здобувачів ступеня вищої освіти оцінили якість освітніх послуг на незадовільному рівні.

Таблиця 2 -Оцінювання якості ОПП «Комп'ютерне проектування і дизайн» здобувачами вищої освіти різних курсів (у відсотках)

№ з/п	Курс, на якому навчається здобувач вищої освіти	Бали				
		5	4	3	2	1
1	1 курс	35,6	35,6	20,0	6,7	2,2

Інших пропозицій щодо покращання якості освіти та освітнього процесу в ТДАТУ, які б запропонували здобувачі вищої освіти при опитуванні, не надійшло.

Якість викладання дисциплін здобувачами вищої освіти спеціальності «Прикладна механіка» було запропоновано оцінити за **25 критеріями**.

Аналіз **6 анкет** (таблиця 3) показав, що вони в цілому задоволені рівнем викладання дисциплін з середнім відсотком відвідуваності **96,8%**.

Найвищими балами в I розділі **«Методичний рівень знань»** оцінено «дотримується логічної послідовності у викладенні матеріалу, відокремлює важливі моменти», «слідкує за реакцією аудиторії», «використовує навчально-методичні матеріали» та «якість розміщених викладачем методичних матеріалів з дисципліни на НПП»; в II розділі **«Теоретичний рівень занять»** - «наводить науково-обґрунтовані аргументи» та «організованість самостійної роботи»; в III розділі **«Ставлення до здобувачів вищої освіти»** - «вимогливість, наполегливість», «охайність, зовнішній вигляд».

Таблиця 3 – Оцінювання якості викладання дисциплін здобувачами вищої освіти (у відсотках)

Критерії оцінювання	5	4	3	2	1
I. Методичний рівень занять (середнє значення)	67,6	17,4	11,1	2,7	1,2
Викладає матеріал зрозуміло, доступно, з поясненням складних позицій	68,1	18,8	11,6	1,4	0
Дотримується логічної послідовності у викладенні матеріалу, відокремлює важливі моменти	66,7	24,6	7,2	1,4	0
Може викликати і підтримати інтерес аудиторії до дисципліни	69,6	14,5	13,0	2,9	0
Слідкує за реакцією аудиторії	76,8	8,7	13,0	1,4	0
Ставить питання і мотивує до дискусії	68,1	17,4	10,1	2,9	1,4
Володіє високою культурою мовлення	71,0	11,6	10,1	4,3	2,9
Дотримується оптимального темпу викладення матеріалу	63,8	21,7	10,1	2,9	1,4
Проявляє творчий підхід та інтерес до своєї роботи	69,6	15,9	8,7	4,3	1,4
Використовує навчально-методичні матеріали (методичні вказівки, посібники тощо)	63,8	23,2	13,0	0	0
Якість розміщених викладачем методичних матеріалів з дисципліни на НПП	68,1	21,7	7,2	2,9	0
Спонукає до використання ресурсів наукової бібліотеки ТДАТУ у процесі вивчення дисципліни	59,4	20,3	14,5	4,3	1,4
Використовує технічні засоби навчання (комп'ютер, проектор тощо)	66,7	10,1	14,5	2,9	5,8
II. Теоретичний рівень занять (середнє значення)	69,0	20,0	8,4	2,3	0,3
Проявляє професійну ерудицію	68,1	18,8	8,7	4,3	0
Знайомить з останніми досягненнями науки	63,8	20,3	11,6	2,9	1,4

Наводить науково-обґрунтовані аргументи	72,5	18,8	7,2	1,4	0
Пов'язує теоретичний матеріал з практичними завданнями майбутніх фахівців	65,2	23,2	10,1	1,4	0
Організованість самостійної роботи (наявність завдань, методичних вказівок тощо)	75,4	18,8	4,3	1,4	0
III. Ставлення до здобувачів вищої освіти (середнє значення)	72,5	15,9	10,3	0,9	0,4
Доброзичливість і тактовність, толерантність	73,9	11,6	10,1	1,4	2,9
Пунктуальність, організованість	72,5	17,4	8,7	1,4	0
Вимогливість, наполегливість	79,7	11,6	8,7	0	0
Зацікавленість в успіхах здобувачів вищої освіти	63,8	23,2	10,1	2,9	0
Зрозумілі й оприлюднені критерії виставлення оцінок	66,7	17,4	15,9	0	0
Прозорість, зрозумілість і справедливість оцінювання	71,0	17,4	10,1	1,4	0
Охайність, зовнішній вигляд	78,3	13,0	8,7	0	0
Доброчесність	73,9	15,9	10,1	0	0
Середній показник відвідуваності занять	96,8				

Найнижчі бали в **I розділі** отримано за «володіє високою культурою мовлення», «проявляє творчий підхід та інтерес до своєї роботи», «спонукає до використання ресурсів наукової бібліотеки ТДАТУ у процесі вивчення дисципліни», «використовує технічні засоби навчання (комп'ютер, проектор тощо)»; в **II розділі** – «проявляє професійну ерудицію», «знайомить з останніми досягненнями науки»; в **III розділі** – «доброзичливість і тактовність, толерантність», «зацікавленість в успіхах здобувачів вищої освіти».

Висновки

Аналіз оцінювання здобувачами вищої освіти якості ОПП «Комп'ютерне проектування і дизайн» спеціальності 131 «Прикладна механіка» показав позитивні результати в забезпеченні якості освітньої діяльності за наступними критеріями: «доступність навчальної і наукової літератури бібліотеки університету, репозитарію», «задоволеність навчанням за обраною освітньою програмою», «прозорість та чесність оцінювання знань», «якість методичних матеріалів дисциплін на НПП ТДАТУ».

Недостатньо висока якість забезпечення освітньої діяльності, на думку здобувачів, за наступними критеріями: «організація наукових і практичних заходів професійної діяльності», «залучення здобувачів вищої освіти до організації, проведення та участі у наукових і практичних заходах», «використання викладачами сучасних педагогічних методів» та «співвідношення теоретичної та практичної підготовки».

Для підвищення та покращення якості надання освітніх послуг науково-педагогічними працівниками випускових кафедр, гаранту з робочою групою слід звернути увагу та зосередитись на оновленні освітньої програми.

Пропозиції до покращення та підвищення якості надання освітніх послуг за ОПП «Комп'ютерне проектування і дизайн» для здобувачів вищої освіти в ТДАТУ:

– забезпечити постійний моніторинг та актуалізацію курсів дисциплін шляхом

проведення зустрічей з потенціальними роботодавцями з метою виявлення недоліків викладання навчальних дисциплін. Це надасть можливість збалансувати співвідношення теоретичної та практичної підготовки здобувачів вищої освіти спеціальності 131 «Прикладна механіка» за ОПП «Комп'ютерне проектування і дизайн».

– посилити науково-практичну роботу викладачів випускових кафедр зі здобувачами вищої освіти за ОПП «Комп'ютерне проектування і дизайн» шляхом створення науково-практичного гуртка з комп'ютерного проектування і дизайну, що надасть можливість залучення здобувачів до проведення конструкторсько-дизайнерських досліджень.

– розробити стратегію дуального навчання за ОПП «Комп'ютерне проектування і дизайн» із врахуванням компетенцій, які мають отримати здобувачі вищої освіти за ОПП «Комп'ютерне проектування і дизайн».

Також, з метою покращення якості викладання дисциплін провідними викладачами, пропонуємо:

– регулярно проводити стажування та тренінги для викладачів випускових кафедр з метою вивчення та вдосконалення сучасних педагогічно-професійних навичок викладання дисциплін, що надасть можливість значно покращити культуру мовлення, професійну ерудицію, доброзичливість, тактовність, толерантність та зацікавленість в успіхах здобувачів вищої освіти спеціальності 131 «Прикладна механіка» за ОПП «Комп'ютерне проектування і дизайн»;

– в робочих програмах навчальних дисциплін при плануванні самостійної роботи передбачити завдання творчого характеру, які потребують аналізу літературних джерел. Це, на наш погляд, спонукатиме до використання ресурсів наукової бібліотеки ТДАТУ;

– продовжити оснащення навчальних аудиторій з фундаментальних дисциплін технічними засобами навчання.

Декан механіко-технологічного факультету,
д.т.н., професор

Кюрчев С.В.

Завідувач відділу МЯОД ТДАТУ,
к.т.н., доцент

Скляр Р.В.